

2. Кодекс торговельного мореплавства України: Закон України від 23 трав. 1995 р. № 176/95-ВР (в редакції від 01.01.2022 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80#Text>

3. Балобанов О.О., Гонсеровська Т.С. Договір круїзу як договір туристичних послуг у порівнянні із договором морського перевезення пасажирів. *Молодий вчений*. Серія «Юридичні науки». 2020. № 11(87). С. 23-28.

4. Пашковська Л.І. Морське приватне право: навч.-метод. посіб. (для студентів денної та заочної форми навчання). Одеса, 2020. 89 с.

УДК 347.82 (043.2)

Меланіч В.В., Славіта Ю.В., здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Поліщук І.В., старший викладач

ДОГОВІР У СФЕРІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ ПОВІТРЯНИМ ТРАНСПОРТОМ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Авіап перевезення набувають все більшого поширення як в нашій країні, так і за кордоном. Така популярність зазначеного виду перевезень обумовлена, насамперед, великою, порівняно з іншими видами транспорту, швидкістю, можливістю доставки пасажирів і вантажів у місця призначення, недоступні іншим видам транспорту. Державна політика формування та розвитку транспортного комплексу України передбачає своєчасне, повне та якісне задоволення потреб населення та суспільного виробництва у перевезеннях, створення сприятливих умов для господарської діяльності транспортних підприємств усіх форм власності та входження транспортного комплексу до європейської та світової транспортної системи.

Умови перевезення вантажу різними видами транспорту, а також відповідальність сторін щодо цих перевезень встановлюються договором, якщо інше не встановлено Цивільним кодексом України, іншими законами, транспортними кодексами (статутами), іншими нормативно-правовими актами.

Як визначає Цивільний кодекс, за договором перевезення вантажу одна сторона (перевізник) зобов'язується доставити довірений їй другою стороною (відправником) вантаж до пункту призначення та видати його особі, яка має право на одержання вантажу (одержувачеві), а відправник зобов'язується сплатити за перевезення вантажу встановлену плату [1].

Вантажні перевезення повітряним транспортом здійснюються на комерційній основі, виходячи з принципів свободи волевиявлення сторін,

свободи договору та формування його умов, але з урахуванням імперативів безпеки.

Щодо договору перевезення вантажу, його можна віднести до публічного через таку ознаку публічного договору, як обов'язок перевізника укласти договір з будь-ким, хто до нього звертається. Хоча в літературі є й інші позиції з цього приводу. В будь-якому разі, договір повітряного перевезення – це двосторонній договір про надання послуг, однією зі сторін якого є авіаперевізник, а інша – вантажовідправник. Договір повітряного перевезення може бути в окремих випадках перевезення вантажу і трьохстороннім, коли третьою стороною у формі приєднання виступає вантажоодержувач.

Договір повітряного перевезення – це угода щодо транспортування вантажу повітряним транспортом, у тому числі період, коли вантаж перебуває під контролем повітряного перевізника. Правом на здійснення господарської і комерційної діяльності в галузі повітряного перевезення вантажу може володіти кожна юридична або фізична особа, яка займається експлуатацією, технічним обслуговуванням, ремонтом, виробництвом, розробленням та іншою діяльністю у сфері авіації й одержала на це ліцензію [3].

Отже, повітряні перевезення вантажів виконуються на підставі договору. Кожний договір повітряного перевезення та його умови посвідчуються документом на перевезення, який видається авіаційним підприємством або уповноваженими ним організаціями чи особами (агентами) [4]. До договору має додаватися авіавантажна накладна – це основний документ в авіаційних перевезеннях. Його виписує вантажовідправник або уповноважений агент. В документі підтверджується наявність договору між вантажовідправником і перевізником про перевезення вантажів авіалініями перевізника. Авіанакладна засвідчує заключення договору перевезення, отримання товару до перевезення та умови транспортування.

У авіаційній накладній зазначається наявність договору перевезення між перевізником і відправником, які зазначені в цьому документі, та прийняття вантажу до перевезення на умовах, зазначених у цьому документі. Будь-яка інформація в накладній щодо ваги, розміру та упаковки вантажу, а також кількості місць підтверджує наведені дані. Інформація про кількість, обсяг і стан вантажу не буде доказом, за винятком випадків, коли така інформація стосується фактичного стану вантажу, і перевізник перевірів цю інформацію в присутності вантажовідправника і про це зазначено в накладній. Умови договору перевезення, наведені в авіаційній накладній, не повинні суперечити правилам перевезення вантажів. Відсутність, неправильність або втрата авіаційної накладної не впливає на існування або дійсність договору

перевезення.

Правове регулювання авіаперевезень передбачає можливість страхування всіх існуючих видів вантажів. Договір страхування можна підписати в будь-який час, до початку перевезення вантажу. Для підписання договору страхування необхідна згода обох сторін, які братимуть участь у регіональних або міжнародних авіаперевезеннях вантажів [2].

Отже, враховуючи те, що в Повітряному кодексі України не закріплено визначення договору перевезення повітряним транспортом, а в ЦК України дається лише загальне визначення договору, його нормативно-правове регулювання потребує вдосконалення. Більш точніша та детальніша регламентація повинна забезпечуватися спеціальними нормативними актами у сфері повітряних перевезень, основним з яких є ПК України. Тому вбачаємо необхідним закріпити у ПК України визначення договору повітряного перевезення вантажу з метою забезпечення однозначності правового тлумачення та регулювання.

Література

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 20.04.2023).

2. Безлюдько І.О. Договір перевезення вантажу повітряним транспортом за законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03. Київ, 2005. 22 с.

3. Поняття та особливості договорів перевезення вантажів повітряним транспортом. URL: https://pidru4niki.com/1597012243916/logistika/ponyattya_osoblivosti_dogovoriv_perevezennya_vantazhiv_pasazhiriv_bagazhu_povitryanim (дата звернення 20.04.2023).

4. Шульженко Ф.П., Гайдулін О.О., Кундрік Р.С. Транспортне право: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2005. 244 с.

УДК 330.341.1:338.432 (043.2)

Павлович Л.В., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Жмур Н.В., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙ В АГРАРНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

Сьогодні однією з найважливіших складових будь-якої держави світу є економіка. Усі країни намагаються розвиватись у цій сфері, і таким